

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

486. PLENÁRIS ÜLÉS, 2013. JANUÁR 16. ÉS 17.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A második egységes piaci intézkedéscsomag – Együtt egy újfajta növekedésért

(COM(2012) 573 final)

(2013/C 76/05)

Előadó: **Martin SIECKER**Társelőadó: **Benedicte FEDERSPIEL és Ivan VOLEŠ**

2012. december 19-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A második egységes piaci intézkedéscsomag – Együtt egy újfajta növekedésért

COM(2012) 573 final.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2013. január 8-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2013. január 16–17-én tartott, 486. plenáris ülésén (a január 16-i ülésnapon) 162 szavazattal 24 ellenében, 18 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB emlékeztet rá⁽¹⁾, hogy az egységes piac az európai integráció központi eleme, mely képes közvetlenül érezhető előnyöket biztosítani az európai érdekelt felek számára, és fenntartható növekedést generálni Európa gazdaságaiban. A jelenlegi gazdasági válságban egy jól működő, jövőorientált egységes piac nemcsak kívánatos, hanem elengedhetetlen az Európai Unió politikai és gazdasági jövője szempontjából.

1.2 A szűnni nem akaró gazdasági válságra való tekintettel és egyebek mellett a pénzügyi piacok deregulációjának a tagállamok költségvetésére, a realgazdaságra, a szegénységre és az uniós foglalkoztatásra gyakorolt hatásainak ismeretében⁽²⁾ az Európai Bizottság közleményének az egységes piac kiépítésével kapcsolatos bizakodó hangneme nem tűnik helyénvalónak. Az

EGSZB megítélése szerint az Európai Bizottság nem fordított kellő figyelmet az egységes piac nem várt kedvezőtlen mellékhatásaira. Ha túl korán elkezdjük nyilvánosan bizonygatni a piac sikerét, az csak frusztrálja az uniós polgárokat, és oda vezethet, hogy még inkább aláássuk az egységes piacot, ahelyett hogy új lendületet adnánk neki. Az Európai Bizottságnak realisztikusabb megközelítést kellene mutatnia, kiegyensúlyozott hangvételű kommunikációval.

1.3 Az egységes piac működésének a régi és az új iránymutatásoktól várható javulását nagyban veszélyezteti az, hogy az Unióban a munkanélküliek száma jelentősen emelkedett, és elérte a 28 milliót, különösen a fiatalokat sújtva. Több százezer kkv csődbe ment, és 120 millió polgárt, azaz az uniós népesség mindegy 25 %-át fenyegeti a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélye. Mindezek óriási hatással vannak az uniós keresletre és fogyasztásra. A kulcsintézkedések mellett az EU-nak és a tagállamoknak fokozniuk kell a pénzügyi, gazdasági és költségvetési válság leküzdésére és az egységes piac teljes potenciáljának felszabadítására tett erőfeszítéseiket.

⁽¹⁾ HL C 24., 2012.1.28., 99. o.

⁽²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-31102011-BP/DE/3-31102011-BP-DE.PDF

1.4 Az EGSZB arra kéri a Parlamentet, az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy gyorsan, de a minőségre is ügyelve tegyen lépéseket annak érdekében, hogy ezeket a jogalkotási javaslatokat még a Parlament és az Európai Bizottság mandátumának 2014 tavaszán esedékes lejárta előtt elfogadják. Az EGSZB nagyra értékelné az egységes piac irányításáról szóló közleményben javasolt, az uniós szabályok általános végrehajtásának javítását célzó intézkedések mielőbbi bevezetését.

2. Általános megjegyzések: „A magas szinten versenyképes szociális piacgazdasáért”

2.1 Az Európai Bizottság 12 új, az egységes piac működését javító kulcsintézkedéssel meghatározta az egységes piaci intézkedéscsomag második fázisát. Az EGSZB örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság már a közlemény közzététele előtt kikérte a véleményét, és a második intézkedéscsomagban figyelembe is vette néhány ajánlását. Sajnálja azonban, hogy ezúttal nem kapott hivatalos konzultációs felkérést, az informális konzultáción pedig nem volt kiegyensúlyozott az érdekelt felek részvétele.

2.2 Annak ellenére, hogy az egységes piac a létrehozása óta kedvezően hat a gazdasági növekedésre és a munkahelyteremtésre, egyelőre nem sikerült teljes mértékben kiaknázni a különféle érdekeltek – vállalkozások, munkavállalók, fogyasztók, polgárok és mások – számára benne rejlő lehetőségeket. Az Európai Bizottság 2,77 millió új munkahelyről beszél, arról azonban hallgat, hogy ezek némelyike bizonytalan⁽³⁾. Köztudott, hogy 2008 tavasza óta, amikor a válság következményeit Európa-szerte érezni lehetett, mintegy 10 millió munkahely szűnt meg, és úgy tűnik, a lejtmenetnek még mindig nincs vége⁽⁴⁾.

2.3 Jóllehet az Európai Bizottság megnevezi az e döntések mögött meghúzódó vezérelveket (az eredményesebb szabályozási ütemterv, az európai integráció hiányának költsége stb.), néhány döntés esetében nem mindig egyértelmű, hogy az összes uniós intézmény sürgősnek tartaná a kérdést. A munkavállalók mobilitását illetően például az Európai Bizottság egy új kezdeményezést jelent be az EURES portál kapcsán, ugyanakkor a területre vonatkozó más alapvető tevékenységekről a Tanács még mindig nem határozott.

2.4 Az EGSZB úgy érzi, hogy az Európai Bizottság nem fordított kellő figyelmet az egységes piac nem kívánt kedvezőtlen mellékhatásaira. A pénzügyi piacok uniós szabályozása túlságosan gyenge ahhoz, hogy véget vessen a hibákkal terhelt felügyeletnek és megakadályozza egy olyan vállalkozástípus kialakulását, amely egy privilegizált részvényescsoport rövid távú érdekeit szolgálja. Több figyelmet kell fordítani a vállalatirányítás javítására. Az átláthatóság és az elszámoltathatóság növelését kellene mindenképp helyezni, biztosítandó, hogy

az egységes piac hozzájáruljon egy olyan jogi környezet kialakulásához, amely az összes szereplő jogos érdekeit tiszteletben tartja.

2.5 Az Európai Bizottság figyelemreméltóan szilárd meggyőződéssel állítja, hogy az említett 12 új mozgatórugó hozzájárul majd a növekedéshez, a foglalkoztatáshoz és az egységes piacba vetett bizalom megerősítéséhez. Az EGSZB szerint az egységes piac megvalósításának története bizonyítja, hogy néhány múltbeli intézkedésnek jelentős rövid távú hatása volt. Ha túl nyíltan és egyértelműen, de túl korán elkezdjük hangoztatni a piac sikerét, az csak frusztrálja az uniós polgárokat, főként, ha nincs a kezünkben hatásvizsgálatokból származó szilárd bizonyíték. Ez oda vezethet, hogy még inkább aláássuk az egységes piacot, ahelyett hogy új lendületet adnánk neki⁽⁵⁾. Az Európai Bizottságnak realisabb megközelítést kellene mutatnia, kiegyensúlyozott hangvételű kommunikációval.

2.6 Sajnálatos módon sem az első, sem a második egységes piaci intézkedéscsomag nem hangsúlyozza, hogy a jogérvényesítéssel kapcsolatban fontos megteremteni a bizalom légkörét. Az EGSZB továbbra is türelmetlenül várja, hogy az európai fogyasztóknak végre hatékony kollektív jogorvoslati eszköz álljon rendelkezésükre. Bár a piacliberalizáció és a verseny fokozása az egységes piaci politika kulcsfontosságú célkitűzései, és abban is nagy szerepük van, hogy a fogyasztók szabadon választhassanak, a fogyasztóknak ezenkívül olyan szilárd keretre is szükségük van, amely biztosítja az áruk és szolgáltatások vásárlásával kapcsolatos fogyasztóvédelmi jogait, valamint ezek hatékony érvényesítését. Számos tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy a különféle uniós eszközöket lassan hajtják végre, a jogérvényesítés pedig még mindig aránylag gyenge, főként határon átnyúló ügyekben. Ezért az Európai Bizottságnak sürgősen kötelező érvényű intézkedéseket kellene javasolnia új jogérvényesítési eszközökre vonatkozóan.

2.7 Sajnálatos, hogy a 12 kezdeményezés közül csak egyet neveznek fogyasztói intézkedésnek, annak ellenére, hogy többnek is jelentős hatása van az európai fogyasztók mindennapi életére⁽⁶⁾. Reméljük, hogy ez nem az Európai Bizottság általános fogyasztópolitikai nézeteit tükrözi. Fontos, hogy ne legyen túl szűk a látókör, és a fogyasztókra ne úgy tekintsenek, mint az üzleti politika velejárára, hanem mint független szereplőkre, hogy a létrejövő egységes piaccal mindenki jól járjon (lásd a Monti- és a Grech-jelentést). Az EGSZB egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az egységes piac még az 50 javaslat és az első 12 mozgatórugó után is tartogat kiaknázatlan lehetőségeket. Fogyasztói szempontból nézve azonban az Európai

⁽³⁾ A FLASH-IT szakpolitikai kutatási értesítője – 5. szám: foglalkoztatás, 2012. október.

⁽⁴⁾ Eurostat sajtóközlemény, 2012. október 31.

⁽⁵⁾ Mario Monti, 2010: „Ez Unió-szerte aláásná a gazdasági integráció, a növekedés és a foglalkoztatás alapját, éppen akkor, amikor a világban egyre erősödő új hatalmak és súlyos környezeti kihívások miatt az EU összetartására nagyobb szükség van, mint valaha, nemcsak az uniós polgárok, hanem az eredményes globális irányítás érdekében is”.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament 2012. június 14-i állásfoglalása: „Az egységes piaci intézkedéscsomag: a növekedés érdekében teendő következő lépések”.

Bizottságnak nagyobb hangsúlyt lehetett és kellett volna fektetnie a fogyasztóbarát kezdeményezések előtérbe helyezésére, ahogy azt az EGSZB egy korábbi véleményében hangsúlyozta (7).

2.8 Az EGSZB-t az is meglepte, hogy a közlemény figyelmen kívül hagyja a szociális partnereket. A bizalom nem állítható helyre úgy, hogy a szociális partnereket csak a Foglalkoztatási Főigazgatóság hatáskörébe tartozó uniós politikába vonják be. A szociális partnerekkel az Egységes Piaci Főigazgatóság különféle tevékenységei kapcsán is konzultálni kell.

2.9 Amint azt az EGSZB már korábbi véleményeiben kifejtette, a határokon átnyúló fogyasztói tranzakciókra vonatkozó javaslatokat mindenképpen fokozatosan kell bevezetni, kísérleti jelleggel a transznacionális kereskedelmi adásvételi szerződésekkel (B2B) kezdve. Mindaddig, amíg a vállalkozások és fogyasztók közötti (B2C) tranzakciókra vonatkozó javaslatokat el nem fogadják, nem volna szabad további fakultatív intézkedéseket kezdeményezni a határokon átnyúló kereskedelmi adásvételi szerződésekkel kapcsolatban.

3. Az első 12 mozzatórugó és a hiányzó elemek – helyzetértékelés

3.1 Az Európai Bizottság a tizenkét kulcsintézkedésre vonatkozó jogalkotási javaslat közül már tizenegyet közzétett, az EGSZB pedig véleményt fogadott el ezekről (8). Az EGSZB arra kéri a Parlamentet, az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy gyorsan, de a minőségre is ügyelve tegyen lépéseket annak érdekében, hogy ezeket a jogalkotási javaslatokat még a Parlament és az Európai Bizottság mandátumának 2014 tavaszán esedékes lejárta előtt elfogadják. Fontos, hogy a tagállamok az elfogadott jogszabályokat megfelelően végrehajtsák és érvényre juttassák az egyenlő feltételek biztosítása érdekében, ahhoz pedig, hogy az egységes piac megfelelően működhessen, fel kell számolni az indokolatlanul és diszkriminatív alapon állított akadályokat.

3.2 A Monti II rendelet hatályon kívül helyezése nem oldja meg azokat a problémákat, amelyeket az Európai Unió Bírósága okozott a munkavállalók kiküldetésével kapcsolatos ítéleteivel. A jelenlegi helyzetre megoldást kell találni, mivel az akadályozza a munkavállalókat jogaik teljes körű gyakorlásában. Az Európai Bizottságnak garantálnia kellene, hogy a gazdasági szabadságjogok ne korlátozhatók az alapvető szociális jogokat, és meg kellene fontolnia, hogy javaslatot tegyen egy az európai szerződésekhez csatolandó, társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyvre. Ennek tisztáznia kellene az alapvető szociális jogok és a gazdasági szabadságjogok közti kapcsolatot, megerősítve, hogy az egységes piac nem öncélú, hanem azért hozták létre, hogy minden uniós polgár javára a társadalmi haladást szolgálja (gyakorlatilag az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata 3. cikkének (3) bekezdése értelmében). Le

kellene szögeznie továbbá, hogy a gazdasági szabadságok és a versenyszabályok nem élvezhetnek előnyt az alapvető szociális jogokkal és a társadalmi haladással szemben, és semmiféleképpen nem értelmezhetők úgy, mintha a vállalkozásokat feljogosítanák a tagállami szociális és foglalkoztatási törvények és gyakorlatok ki- vagy megkerülésére, vagy arra, hogy a bérek és munkakörülmények kárára tisztességtelenül versenyezzenek.

3.3 Az EGSZB több intézkedést is hiányolt az első egységes piaci intézkedéscsomagból, amelyek megítélése szerint hozzájárulnának a polgárok bizalmának megszilárdításához is. Többek között az alábbi területeken hiányos a fellépés: a szerzői jogról szóló irányelv felülvizsgálata, szerzői jogi járulékok, hálózatsemlegesség, a társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyv, mikro- és családi vállalkozások, intézkedések új cégek létrehozásának támogatására és a meglévők bővítésére, túlzott eladósodottság és bankközi transzferek, az egységes eurófizetési térség (SEPA) működésének megszilárdítását szolgáló intézkedések.

4. A 12 új mozzatórugó

4.1 Közlekedés

Az EGSZB üdvözli a vasúti, tengeri és légi közlekedés területét érintő egységes piaci összeköttetések javítására irányuló intézkedéseket, de úgy véli, hogy holisztikus megközelítésre lenne szükség, mivel az Európai Bizottság javaslatából hiányoznak mind a vasúti áruszállítási szolgáltatásokra és a közúti közlekedésre – pedig az utóbbi az áru- és személyszállítás legnagyobb szegmense –, mind pedig a multimodális közlekedésre vonatkozó intézkedések, melyek a közlekedés hatékonyságának optimalizálását céloznák.

4.1.1 Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés privatizációjának a közleményben szereplő meghatározása és védelme nem tükrözi azt, hogy a tömegközlekedés fenntartásához a jelentős európai régiókban a tisztán gazdasági szempontok mellett másokat is figyelembe kell venni. A jövedelmezőség bevezetése önmagában kikezdheti a vasúti közlekedési rendszerek közszolgálati funkcióját. Nem elegendő pusztán a megtakarítások alapján értékelni azt, hogy sikeres volt-e a privatizáció. Elsősorban a minőséget, valamint a munkavállalók és a nagyközönség biztonságát kell szem előtt tartani.

4.1.2 Vízi közlekedés

A hajózás terén a valódi egységes piac csak úgy valósítható meg, ha a többi közlekedési móddal azonos feltételek biztosítottak. Ez azt jelenti, hogy a kizárólag az Unión belüli szállítás esetében határozottan törekedni kell az adminisztratív – azaz vámügyi – egyszerűsítésre. A bürokrácia csökkentése és a felelősség szállítókra való áthárítása érdekében az uniós árukat a harmadik országbeli áruktól eltérően kellene kezelni (konkrétan az elektronikus manifeszt használatával). Az Unió területére történő belépéskor ellenőrzött árukat alapvetően nem szükséges újból ellenőrizni egy másik uniós célkikötőben.

(7) HL C 299., 2012.10.4., 165. o.

(8) HL C 24., 2012.1.28., 99. o.

Ez segítené egyrészt az Unión belüli, határok nélküli tengeri hajózás megteremtését, másrészt pedig a várva várt tengeri gyorsforgalmi utak – a más közlekedési módokhoz csatlakozó uniós kikötők közötti kiemelt tengeri útvonalak – kialakítását is. Az EGSZB most dolgozik egy, a „kék növekedésről” szóló véleményen, és 2013 elején pragmatikus javaslatokat fog előterjeszteni.

4.1.3 Légi közlekedés

Bár elismeri az európai légtér jelenlegi fragmentáltságának megszüntetését célzó intézkedések fontosságát, az EGSZB sajnálja, hogy a légi utasok jogairól szóló, a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség szabályait megállapító rendelet felülvizsgálatát még nem terjesztették elő. Az említett uniós jogszabály az alkalmazási körét és egyes általános rendelkezések értelmezését illetően tisztázásra és frissítésre szorul. Az EGSZB emellett arra kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan jogszabály-javaslatot, amely kötelezi a légitársaságokat, hogy fizetéseketlenesség esetén garantálják minden utas védelmét, és lépjen fel a tisztességtelen szerződési feltételek elburjánzása, a jegyárképzés átláthatatlansága és a fogyasztók jogorvoslati lehetőségeihez való nehéz hozzáférése ellen, kötelezve a légitársaságokat az alternatív vitarendező (ADR) rendszereknek, valamint az országos légiközlekedési hatóságok által hozott határozatoknak a tiszteletben tartására.

4.2 Energia

Sok tagállamban a szabad energiaszolgáltató-választás a verseny hiánya miatt máig nem lehetséges. A szolgáltatások megfizethetősége, a minőségi panaszok kezelése, az ajánlatok és árak összehasonlíthatósága, a könnyű szolgáltatóváltás, valamint a díjszabás és a szerződési feltételek átláthatósága még mindig nem valósult meg egész Európában. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy szigorúan felügyeljék a tagállamok lakossági energiapiacait, és szükség esetén azonnal lépjenek fel annak érdekében, hogy a harmadik energiaügyi intézkedéscsomagot a polgárok érdekében hatékonyan végrehajtsák. Fontos, hogy a tagállamok úgy ültessék át a harmadik intézkedéscsomag megfelelő rendelkezéseit, hogy ezzel támogassák országuk kiszolgáltató helyzetű polgárait és megakadályozzák az energiaszegénységet. Az intelligens mérőórák sikeres bevezetéséhez – ami hozzájárulhat az energiahatékonyság növeléséhez – elengedhetetlen a fogyasztók elkötelezettsége. Továbbra is sok azonban a nyitott kérdés, például hogy a lehetséges előnyök többet nyomnak-e a latban, mint a fogyasztói költségek és az adatvédelmi kérdések. Ezeket a problémákat valamennyi energiafelhasználó érdekében minél előbb meg kell oldani.

4.3 A polgárok mobilitása

Az Európai Bizottság határozottan támogatja a mobilitást, amely azonban önmagában nem számít célnak. Az embereknek nagy vállalkozás elhagyni az otthonukat, az Egyesült Államokkal való

összehasonlítások pedig nem mindig életszerűek. Azok a munkavállalók és önálló vállalkozók, akik mégis külföldön keresnek munkát, gyakran szembesülnek azzal, hogy képzéseiket nem ismerik el, sokat kell dolgozniuk rossz munkakörülmények között, hátrányos megkülönböztetésben és méltánytalan elbánásban részesülnek, és nyelvi akadályokba ütköznek. Egy aktív uniós munkaerő-piaci politikában szerepelnie kell a munkakörülmények javításának és az egyenlő elbánás előmozdításának. Az EGSZB különösen fájjalja, hogy több mint húsz év elteltével még mindig nem sikerült előrelépni egy olyan fontos kérdésben, mint a szakképzések elismerése⁽⁹⁾. Ösztönzendő a szakmai gyakorlatot végzők, a gyakornokok, és a fiatal vállalkozók európai mobilitása.

4.4 A finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés

A hosszú távú befektetési alapokhoz való hozzáférés megkönnyítésére javasolt intézkedések előrelépést képviselnek. Ez azonban nem oldja meg a kkv-k működőtőke-hiányból eredő problémáit. A kkv-k az Unió gazdaságának gerincét képezik, és a banki tartalékokra vonatkozó szigorú szabályok miatt nem volna szabad hátrányt szenvedniük a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés terén⁽¹⁰⁾. Az EGSZB utal korábbi véleményeire, amelyek a kkv-k finanszírozási forrásokhoz való hozzáféréséről szólnak⁽¹¹⁾. Itt olyan, hiteleket nyújtó, rülirozó jellegű eszközök létrehozását ajánljuk, amelyek túlzott biztosítékok nélkül egyszerű hozzáférést tesznek lehetővé a kkv-knak a forrásokhoz⁽¹²⁾. E hitelekhez nemzeti vagy európai forrásokból kellene garanciát biztosítani. A tagállamoknak olyan lehetőségeket is fontolóra kellene venniük, mint az induló kkv-kba beruházó családi és magánbefektetők számára nyújtott meghatározott idejű adómentesség, illetve ezek bizonyos számú évre történő meghosszabbítása, vagy más ösztönzők. Ezeknek az intézkedéseknek ki kellene egészíteniük az európai kockázati tőke határon átnyúló szabad mozgására vonatkozó javaslatot, mely az első egységes piaci intézkedéscsomagban javasoltak szerint az innovatív vállalkozásokat célozza, ez azonban nem oldja meg a többi kkv finanszírozási problémáit.

4.5 Vállalkozási környezet

A fizetéseketlenességgel kapcsolatos jogszabályok korszerűsítésére irányuló javaslat a vállalkozási környezet javítása szempontjából jó irányba mutat, különösen, ha második esélyt kíván adni a vállalkozóknak. Még mindig túl sok a bürokrácia, amit a kkv-k és főleg a mikro-vállalkozások nem képesek kezelni. Arra kérjük az Európai Bizottságot, hogy folytassa az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló erőfeszítéseket, és nevezzen meg mennyiségi és minőségi célokat, ezzel kapcsolatban célszerű lenne folyamatosan javítani a hatásvizsgálatot. Az adminisztratív terhekről készülő értékelések mindmáig aránytalanul nagy hangsúlyt fektetnek a szabályokra, és – részben emiatt – túlságosan „technokratikus” jellegűek. Nagyon valószínű, hogy a tagállami

⁽⁹⁾ HL C 191., 2012.6.29., 103. o.

⁽¹⁰⁾ Lásd a tőkekövetelményekről szóló negyedik irányelvet (CRD IV).

⁽¹¹⁾ HL C 351., 2012.11.15., 45. o.

⁽¹²⁾ Erre példa a magyarországi Széchenyi kártya – lásd: http://www.iapmei.pt/conferencia/1_Laslo_Krisan.ppt

szabályozást az érintett szolgáltatásnyújtás minőségének biztosítása vezérli, tehát a szabályozás a polgárok jólétének érdekeit szolgálja, így nem szükségtelen⁽¹³⁾.

4.6 Szolgáltatások

Az EGSZB üdvözlí, hogy a második egységes piaci intézkedéscsomag magában foglalja a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló irányelv felülvizsgálatát, és hangsúlyozza, hogy ennek első sorban egy olyan versenyképes és jól működő európai pénzforgalmi piac kialakítását kell szolgálnia, amely minden fogyasztó és vállalkozás számára előnyös. Különösen fontos hozzáférést biztosítani a fogyasztók számára a pénzforgalmi szolgáltatásokhoz, de arról is gondoskodni kell, hogy ezek a szolgáltatások biztonságosak, hatékonyak és olcsón elérhetőek legyenek. A módosított irányelvben Uniószerre be kellene tiltani azt a gyakorlatot, hogy a fogyasztókkal felárat fizettetnek egyes fizetési módok igénybevételeért. Csoportos beszedési megbízás esetén a megbízó számára mind a jogos, mind a jogosulatlan tranzakciókra feltétel nélküli visszatérítési jogot kellene biztosítani. A fogyasztókat az általuk használt fizetési módtól függetlenül magas fokú védelemben kell részesíteni, figyelembe véve az egyes tagállamokban már meglévő szigorú fogyasztóvédelmi szabályokat. Ezzel kapcsolatban látnunk kell, hogy ezek a fizetési módok számtalan előnnyel járnak minden érintett számára, de gondolnunk kell arra is, hogy az ügyfeleknek ilyen fizetési módokat kínáló kkv-k költségei elfogadhatóak maradjanak. Az EGSZB örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság jogalkotási javaslatot kíván előterjeszteni a kártós fizetésekre vonatkozó multilaterális bankközi díjakkal összefüggésben.

4.7 Az egységes digitális piac

Az EGSZB örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság közös szabályok elfogadása révén költségcsökkentést és hatékonyságnövelést kíván elérni a nagy sebességű kommunikációs infrastruktúra kiépítése terén. Az EGSZB támogatja a széles sávú internetkapcsolat javítására vonatkozó javaslatot, mivel ez az e-kereskedelem terjedésének technikai feltétele. Következőes modellt kell elfogadni az uniós tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai által alkalmazott költségcsökkentési módszerhez annak érdekében, hogy a költségek garantáltan méltányosak legyenek és azonos szabályok szerint legyenek kiszámítva. A megfelelően szabályozott távközlési piacoknak választási lehetőséget kell biztosítani a fogyasztók számára. Ha az új szolgáltatók nem férnek hozzá tisztességes feltételek mellett az új generációs hozzáférési hálózatokhoz, a lakossági szolgáltatások választéka torzul vagy beszűkül. Minden piaci szereplőnek egyenlő feltételek mellett hozzá kell tudnia férni az infrastruktúrához, és mind a régi, mind pedig az új szereplők számára biztosítani kell a hálózathoz való elfogadható árú (azaz költségálapú) hozzáférést.

4.8 Elektronikus számlázás a közbeszerzésben

A vállalkozások már régóta szorgalmazzák az elektronikus számlázás széles körű használatát, többek közt a határokon

átnyúló tevékenységek terén. Ezért határozottan támogatjuk azt a javaslatot, hogy a közbeszerzési szerződések esetén ezt vezessék be általános szabályként. Az elektronikus formátumot azonban a pályázatok benyújtásánál is alkalmazni kellene, mivel ennek hiánya az egyik oka annak, hogy egy adott tagállam közbeszerzési eljárásaiban más tagállambeli kkv-k csak kis számban vesznek részt (lásd még az Európai Bizottság 2013. évi munkaprogramját).

4.9 Fogyasztók

4.9.1 Az EU piacán még mindig találni veszélyes termékeket, még a CE jelöléssel ellátottak között is. Ezek olyan egészségi és biztonsági kockázatokat hordoznak, amelyek elkerülhetőek. Az EGSZB ezért örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság javaslatot tervez tenni egy „termékbiztonsági jogszabálycsomagra”, amely a nem élelmiszer-jellegű termékekre vonatkozó egységes piaci felügyeleti eszközt, egy új általános termékbiztonsági irányelvet és egy többéves piacfelügyeleti kerettervet tartalmaz. Az új jogszabályban világosabban le kell fektetni, hogy a termékbiztonsággal kapcsolatos különféle uniós jogszabályok hogyan hatnak egymásra, emellett meg kell erősíteni és tisztázni kell mindenekelőtt a gyártók felelősségi köreit. Biztosítani kell, hogy a végrehajtás Uniószerre azonos szintű legyen, és mindenhol eredményesen működjön a piacfelügyelet.

4.9.2 Külön figyelmet kell szentelni a gyermekek számára vonzó termékeknek, és továbbra is tiltani kell az élelmiszernek látszó termékeknek. Az uniós politikának jelentősen hozzá kell járulnia a biztonsághoz és az egészség védelméhez. Ügyelni kell arra, hogy az uniós szabályokat betartani kötelees uniós vállalkozások ne kerüljenek versenyhátrányba. Az új általános termékbiztonsági irányelvnek hatékonyan meg kell akadályoznia a veszélyes termékek piacra kerülését. Ehhez európai piacfelügyeleti rendszer szükséges, mely az EU külső határain végzett hatékony ellenőrzést is magában foglalja.

4.10 Társadalmi kohézió és szociális vállalkozások

4.10.1 Az e fejezetben ismertetett javaslatok esetében elég nehéz kapcsolatot találni a címben foglaltakkal. Az EGSZB elismeri, hogy most, válság idején fontos a társadalmi kirekesztés és elszegényedés fokozódása elleni küzdelem előtérbe helyezése. Ennek kapcsán a szociális vállalkozást az utóbbi időben többször is kiemelték mint a válság elleni stratégia kulcselemét. Csalódást kelt ezért, hogy a szociális gazdaság és vállalkozások fejlesztéséhez és növekedéséhez nem rendeltek saját kulcsintézkedést. A javasolt tizenkettedik kulcsintézkedés nem foglalkozik az Európában egyre erősödő társadalmi kirekesztéssel és szegénységgel. Az EGSZB ezért saját proaktív ajánlásaira építve azt javasolja, hogy legyen egy egyértelműen a szociális vállalkozásnak szentelt kulcsintézkedés, mivel szerinte ez jobban elősegítheti a szükséges erősebb társadalmi kohéziót⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Lásd az EGSZB véleményét, HL C 318., 2011.10.29., 109. o., 3.2. pont.

⁽¹⁴⁾ Az EGSZB véleménye ezzel a területtel is kiemelten foglalkozott: HL C 299., 2012.10.4., 165. o..

4.10.2 Az EGSZB üdvözli az arra vonatkozó javaslatot, hogy biztosítani kell, hogy valamennyi uniós polgár rendelkezhessen alapszintű fizetési számlával, a számlavezetési díjak átláthatóak és összehasonlíthatóak legyenek, és könnyebb legyen a fizetésiszámla-váltás. Az EGSZB reméli, hogy az Európai Bizottság ezúttal kötelező érvényű jogszabályra tesz javaslatot, tavaly júliusi ajánlását ugyanis önkéntes jellege miatt számos kritika érte. Az EGSZB megjegyzi, hogy a lakossági számlavezetési díjak átláthatósága és összehasonlíthatósága vagy súlyos hiányosságokkal, vagy egyáltalán nem valósult meg. A javasolt uniós jogszabálynak biztosítania kellene, hogy minden fogyasztónak hozzáférési joga legyen egy alapvető fizetési számlához, és minden akadályt el kellene hárítania a számlaváltás elől.

Kelt Brüsszelben, 2013. január 16-án.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke*

Staffan NILSSON

MELLÉKLET

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez

A következő módosító indítványt, amelynél a támogató szavazatok száma az összes leadott szavazat legalább egynegyede volt, a vita során elutasították (eljárási szabályzat 39. cikk (2) bekezdés):

a) 3.2. pont (5. módosító indítvány)

A Monti II rendelet hatályon kívül helyezése nem oldja meg azokat a problémákat, amelyeket az Európai Unió Bírósága okozott a munkavállalók kiküldetésével kapcsolatos ítéleteivel. A jelenlegi helyzetre megoldást kell találni, mivel az akadályozza a munkavállalók jogaik teljes körű gyakorlásában. Az Európai Bizottságnak garantálnia kellene, hogy a gazdasági szabadságjogok ne korlátozhatók az alapvető szociális jogokat, és meg kellene fontolnia, hogy javaslatot tegyen egy az európai szerződésekre vonatkozó, társadalmi haladásról szóló jegyzőkönyvre. Ennek tisztázni kellene az alapvető szociális jogok és a gazdasági szabadságjogok közötti kapcsolatot, megerősítve, hogy az egységes piac nem öncélú, hanem azért hozták létre, hogy minden uniós polgár javára a társadalmi haladást szolgálja (gyakorlatilag az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata 3. cikkének (3) bekezdése értelmében). Le kellene szögeznie továbbá, hogy a gazdasági szabadságok és a versenyszabályok nem élvezhetnek előnyt az alapvető szociális jogokkal és a társadalmi haladással szemben, és semmilyenképpen nem értelmezhetők úgy, mintha a vállalkozásokat feljogosítanák a tagállami szociális és foglalkoztatási törvények és gyakorlatok ki- vagy megkerülésére, vagy arra, hogy a bérek és munkakörülmények kárára tisztességtelenül versenyezzenek. Az Európai Bizottság két jogalkotási javaslatot terjesztett elő, amelyek a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv átültetésének, végrehajtásának és gyakorlati érvényesítésének javítását és fejlesztését célozzák. Az első, amely a 96/71/EK irányelv végrehajtására vonatkozik, és az átmenetileg külföldre kiküldött munkavállalók védelmének a tájékoztatás, az adminisztratív együttműködés és az ellenőrzések javítása révén történő fokozását célozza, még tárgyalás alatt áll. A második javaslatot, amely a kollektív keresetindítási jogának a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadsága kapcsán történő gyakorlását érinti (Monti II), visszavonták.

Az EGSZB úgy véli, hogy annak az elvnek az érvényesülését, mely szerint az alapvető szociális jogok egyenértékűek a gazdasági szabadságokkal, mindenképpen az elsődleges jognak kell biztosítania. Az EGSZB utal arra, hogy az EUMSZ már a harmadik preambulumbekezdésben, majd konkrétan a 151. cikkben kimondja, hogy célkitűzés „az élet- és munkakörülmények javítása – lehetővé téve ezáltal a fejlődési folyamat fenntartása mellett ezek összehangolását”. Az EGSZB határozottan kéri, hogy a szociális alapjogok és a gazdasági szabadságok közötti egyenértékűség alapelveinek rögzítése érdekében – egyértelművé téve, hogy sem a gazdasági szabadságoknak, sem pedig a versenyszabályoknak nem szabad előnyt élvezniük a szociális alapjogokkal szemben –, illetve annak egyértelmű meghatározására, hogy mit jelent a társadalmi haladás megvalósítására vonatkozó uniós cél, vegyenek fel a Szerződésbe egy „jegyzőkönyvet a társadalmi haladásról” (1).

Indokolás

Szóban történik.

A módosító indítványról tartott szavazás eredménye:

Mellette: 77

Ellene: 114

Tartózkodott: 11

(1) HL C 376., 2011.12.22., 74. o.